

Posudek na diplomovou práci Bc. Barbory Peckové „Antikomunismus v České republice po roce 1989 se zaměřením na perspektivu členů KSČ/KSČM“, 120 s + Přílohy

Diplomovou práci B. Pecková zaměřila na výzkumné téma antikomunismu v České republice po roce 1989, resp. jak jej vnímají představitelé KSČ/KSČM. Jedná se o téma aktuální, složité, mnohdy rozporuplné – tedy tím, jak je rozdílně vnímáno a jak rezolutně je přijímáno/odmítáno. Obecně je v různých argumentacích termín antikomunismu používán spíše emočně než racionálně. Proto každé vědecké pojednání, která na toto téma vzniká, je potřeba ocenit, o to více, že v případě B. Peckové se podařilo napsat skvělou práci. U tohoto konstatování bych mohl skončit navrhnout jedničku a zkrátit předčítání posudku.

Ale přeci jen upozorním na některé části práce, které zaslouží zvláštní pozornost a to především proto, že přinášejí nové neotřelé pohledy zkoumané problematiky. Diplomantka kromě hlavní výzkumné otázky vnímání antikomunismu členy KSČ / KSČM zkoumá rovněž motivy, proč lidé do strany vstupovali a proč v ní (již pozměněné) zůstávali. Za výbornou pasáž považuji rozbor instrumentalizace antikomunismu českou pravici nejdříve v „ideologii privatizace“ a posléze v předvolebních bojích a to již proti celé levici, především však ČSSD.

Celá diplomová práce je přehledná, logicky strukturovaná a psaná velmi srozumitelným jazykem. V úvodu autorka definuje antikomunismus především z politologických hledisek, rozděluje zde rovněž čtyři názorové skupiny uvnitř KSČM, které dále rozebírá a kterým se postupně v práci věnuje. Práce B. Peckové je založena na 9 rozhovorech a značném množství primární i sekundární literatury, která je podrobena v úvodu kritickému rozboru. Rovněž veškeré parametry v rámci orální historie jsou popsány zcela dostatečně.

Diplomová práce je v podstatě rozčleněna na tři hlavní části: 1. Vývoj antikomunismu v České republice po roce 1989; 2. Exkurz a konečně 3. část Antikomunismus z perspektivy členů KSČ/KSČM.

Pokud jde o část první je bezesporu zajímavá periodizace, kterou B. Pecková nabízí a to od listopadu/prosince 1989 do roku 2011 (přijetí Zákon o 3. odboji). Za výborné a přehledné považuji autorčino rozdělení různých typů antikomunismu, vždy s popsáním vzniku, směru, cílové skupiny a hlavních protagonistů, tj. antikomunismus smířlivý, za nápravu osobních křivd, za „historickou spravedlnost“ a pravicovou politiku, antikomunismus poražených – permanentních revolucionářů, antikomunismus politicky instrumentalizovaný, resp. ztotožňující se s oběťmi.

Celá empirická část diplomové práce zasluhuje svým inovativním pojetím pozornost, především podkapitoly 3.2 Programový vývoj KSČM, 3.3 Postoj KSČM k minulosti. Vrcholem diplomové práce je pak kapitola 4. Antikomunismus z perspektivy členů KSČ/KSČM, kde autorka rozebírá a kriticky analyzuje vlastní rozhovory a to v mnoha perspektivních rovinách. Domnívám se, že 4. část diplomové práce nebude v budoucnu sloužit pouze kolegům studentům, ale všem, kteří se analýzou narativních textů zabývají, resp. s orálními prameny pracují.

Závěr práce shrnuje více méně zjištěné souvislosti z předchozích kapitol. B. Pecková zde nastínila nejasnou hranici mezi antikomunismem jako agresivním společenským jevem a antikomunismem jako oprávněnou kritikou běžnou součástí politické soutěže.

Práci považuji za jednu z nejlepších, které byly v nedlouhé historii oboru OH-SD zpracována.
Hodnotím jednoznačně známkou **výborně**. Autorce přeji hodně osobních i profesních úspěchů při dalším pokračujícím doktorském studiu.

V Praze, 9. června, 2014

prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.